

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kurulan Darbeleri Araştırma Komisyonunun TBMM Başkanlığı'na sunulan raporunun sonuç bölümünde Gerçekleri Araştırma Komisyonu kurulması önerilmiştir. Raporun sonuç bölümüne komisyonun bütün üyeleri iştirak etmiştir.

Bu amaçla mutabakat sağlanan bu konu ile ilgili olarak TBMM'de grubu bulunan partilerin bir araya gelerek bir mutabakat aramaları şarttır. Bu amaçla "Gerçekleri Araştırma Komisyonu Türkiye Modelini" oluşturma çalışmalarını yürütmek üzere bir komisyonu kurulmasını önermekteyiz. Bu komisyon, yürüttüğü çalışmalarla öncelikle TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin kendi aralarında bir mutabakat arayışı yürütürken aynı zamanda Gerçekleri Araştırma Komisyonu için de zemin oluşturacaktır. Bu amaçla Anayasanın 98 inci ve TBMM içtüzüğünün 104'üncü ve 105'inci maddelerine gereği Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz. 06.01.2016

Özcan Purcu
İzmir

Hüseyin ÇAMAK
Mersin

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Aliye Nafis Karay
Ankara

Mazlum Nurlu
Manisa

Kadir Durmaz
Tokat

Özkan Akkaya
İst. Mv.

Nurullah Hacıoğlu
Balıkesir

İbrahim SARIBAL
Samsun

Özkan Akkaya
İst. Mv.

Nurullah Hacıoğlu
Balıkesir

İbrahim SARIBAL
Samsun

Dr. Beyhan Kocak
Düzce

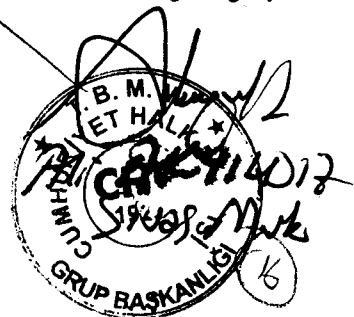
Serkan Topal
Hatay

Haydar KAR
Kocaeli

Ökan GAYTANCI
Edirne

Kanun Arslan
Denizli

Hüseyin Yıldız
Ankara

GEREKÇE

Türkiye'nin yakın tarihinde meydana gelen ve aydınlatılmak yerine sebep ve sonuçları karartılmaya çalışılan sayısız trajik olay veya hak ihlali neticesinde yara alan bir arada yaşama iradesinin tesisi, hakikatlerle yüzleşmek ve geçmişle hesaplaşmaktan geçmektedir. Toplumsal hafıza, hesaplaşılmamış hiçbir hadiseyi silmez, unutmaz. Geçmişte aydınlatılmamış her vaka, geleceğin önüne konmuş birer mayın gibidir. Eninde sonunda ya siyaset kurumu veya toplumsal dinamikler bu mayınlarla karşı karşıya kalır ve geçmişte bırakılmış, hesabı sorulmamış olayların bedelini ödemek durumunda kalır.

Devletin, toplumun ve bu iki yapının alt birimlerinin geleceğe yönelik temiz sayfa açmalarının yegane yolu, arkada karanlık sayfalar bırakmamaktan geçer. Ne yazık ki ülkemizin yakın geçmişinde yaşanmış ve fakat karanlığa terk edilmiş sayısız trajedi, geleceğimize adeta pranga vurmuş durumdadır. Hakikatler geçmişin karanlık sayfalarına bırakıldıkları zaman, toplumların ve devletlerin geleceğini görmesine mani olur. Geçmişini aydınlatamamış, geçmişiyile yüzleşememiş, geçmişteki hakikatlere erişememiş toplumlar ve devletler, geleceklelerini de göremezler.

Türkiye'nin son çeyrek yüzyılına baktığımızda, faili meçhul cinayetler, kayıplar, toplu infazlar, işkence, güç kullanarak yerleşim yerlerinin boşaltılması ve zorunlu göç gibi ihlallerle örülü bir geçmişle karşı karşıya kalıyoruz. Batıdan doğuya, kuzeyden güneye, çeşitli eksenlerde siyasi ve sosyal kutuplaşmaların giderek arttığı Türkiye'de, bu ayrışmalar siyasetin etkin işleyişini de engelliyor.

Geçmişe yönelik objektif bir gerçeklik arayışına girilmesi, mağdurların yaşadıklarının tarihin kaydına geçirilmesi için dünya genelinde kullanılan yöntem resmi hakikat komisyonları kurulmasıdır. 1974'ten 2007'ye, Gana'dan Almanya'ya, Şili'den Fas'a, Sri Lanka'ya kadar çok farklı coğrafyalara dağılan bir yelpazede, çok farklı siyasi özelliklere sahip 40 tan fazla ülkede gerçekleri araştırma komisyonları kurulmuştur.

Gerçekleri Araştırma Komisyonları, çekilen acıların farkında olduğunun toplumun geneli tarafından tasdiki, yeni bir toplumsal mutabakata varılması ve kutuplaşmaların yeniden üretir hale gelmemesi için önemlidir. Toplumsal barış ve demokratikleşme ihtiyaçlarımıza uygun düşecek hakikat komisyonu modelini hep birlikte oluşturmalıyız. Komisyonun bir yasayla kurulması, bağımsız ve geniş yetkilere sahip olması, devlet kurumlarının komisyon çalışmalarına her türlü destek ve kolaylığı sağlamkla yükümlü tutulması elzem görünmektedir.

Toplumsal barışın tesisi için temiz bir sayfa açılırken yakın tarihin en travmatik, en acılı zamanlarından bazılarını ele alarak bu dönemlere ışık tutacak, bu dönemlerde yaşayanları kayıt altına alacak bir hakikat komisyonunun TBMM çatısı altında kurulmasını bu bakımdan kaçınılmaz görmekteyiz.

Bu konuda, başta sivil toplum örgütleri ve üniversiteler olmak üzere toplumun her kesiminde çalışmalar yapılması gerekiyor. Fakat bütün bunların somut bir hedefe yönelebilmesi için, öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında grubu bulunan partilerin bir araya gelerek bir mutabakat aramaları şarttır. Bu amaçla, "Gerçekleri Araştırma Komisyonu Türkiye Modelini" oluşturma çalışmalarını yürütmek üzere bir komisyonu kurulmasını önermekteyiz. Bu komisyon, yürüttüğü çalışmalarla öncelikle TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin kendi aralarında bir mutabakat arayışı yürütürken aynı zamanda Gerçekleri Araştırma Komisyonunu için de zemin oluşturacaktır.

